Самостійна робота. Розділові знаки при прямій мові та в ускладненому реченні

20 хв · 12 балів · уміння: Визначати речення, у якому після слова перед звертанням не потрібна кома; Добирати речення з прямою мовою, розділові знаки в яких розставлено за нормою; Відновлювати правильний порядок частин речення з прямою мовою; Співвідносити правило пунктуації з прикладом; Співвідносити приклад зі схемою прямої мови або з видом ускладнення; Розпізнавати речення з прямою мовою, оформлене без помилок

Варіант 1

Прізвище, ім'я _____ Клас _____ Дата _____

1. У реченнях не поставлено ком. У якому з них кома після першого слова НЕ потрібна? (1 б.)

А) О земле велетнів роди

Б) Агов люди добрі відгукніться!

В) Ох пісне чому ти не летиш?

Г) Гей друже поспішай!

2. Оберіть усі речення, у яких розділові знаки при прямій мові розставлено правильно. (1,5 б.) Оберіть усі правильні відповіді.

А) Мати сказала «Іди додому!»

Б) Андрій запропонував, «Берімось краще до роботи».

В) Ми спитали соловейка навесні: «Ти для кого так виспівуєш пісні?»

Г) «Тоді ти загубив половину свого життя» – сказав учений.

Д) Говорила мені мати: «Можеш мов багато знати, кожну мову шанувати».

3. Розташуйте частини в такому порядку, щоб утворилося речення з прямою мовою, записане правильно. (2 б.) Розташуйте в правильному порядку.

А) – сказала Надійка

Б) – А потім піду відпочити».

В) «Добре, мамо, я допоможу,

Г) і додала:

4. Установіть відповідність між правилом пунктуації та прикладом. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Звертання, виражене іменником у кличному відмінку 2. Узагальнювальне слово після однорідних членів 3. Пряма мова після слів автора 4. Відокремлена обставина, виражена дієприслівниковим зворотом	А. Тут були і авіатори, і танкісти, і артилеристи, і офіцери. Б. Море, скелі, земля – все поволі зникає. В. Поклавши крила на велику спеку, стоїть над степом сірий журавель. Г. Учитель навчає: «Рідну мову шануй і бережи!» Д. Зоре моя вечірняя, зійди над горою.

5. Установіть відповідність між реченням і схемою його пунктуації. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. «Насуплю я брови, – говорить зима, – і вітер з морозом повіє!» 2. «Хитрий який! – насупився пастушок. – Спочатку я піду попереду». 3. «Дай зірку, дай...» – крізь сон дитя белькоче. 4. Не кажи: «Не знаю», а кажи: «Навчуся».	А. «П?» – а. Б. «П, – а, – П» В. А: «П», а: «П» Г. «П! – а. – П» Д. «П...» – а.

6. Яке речення з прямою мовою оформлено без помилки? (2,5 б.)

А) Як ударив вдруге – вона й попросилась – «Не рубай, коханий, бо я – твоя мила».

Б) Хотів іще сказати: «Ти робиш навмисне дідові шкоду?», – але ці слова застигли йому на устах.

В) І гукнуло військо хором: Ми готові йти до бою!

Г) Вітер дуба хитає, козак дівку питає: «Ой дівчино, чия ти?»

Варіант 2

Прізвище, ім'я _____ Клас _____ Дата _____

1. У реченнях не поставлено ком. У якому з них кома після першого слова НЕ потрібна? (1 б.)

А) Гей хлопці до роботи!

Б) Агов козаче зупинись!

В) Ой Дніпре мій Дніпре широкий та дужий!

Г) Ах мамо як тут гарно!

2. Оберіть усі речення, у яких розділові знаки при прямій мові розставлено правильно. (1,5 б.) Оберіть усі правильні відповіді.

А) Андрій запропонував: «Берімось краще до роботи».

Б) Дід гукнув, «Не поспішай!»

В) «Слухай, ти!», – гукнув голова.

Г) «Я хочу, щоб мене поважали, – сказав юнак, – щоб я сам міг себе поважати».

Д) Лікар порадив «Більше відпочивай».

3. Розташуйте речення так, щоб утворився зв'язний текст. (2 б.) Розташуйте в правильному порядку.

А) «Ні», – відповів учений.

Б) Раптом піднявся вітер, розбурхалося море, і пароплав розгойдало.

В) «Тоді ти згубив усе своє життя», – мовив матрос.

Г) Матрос запитав ученого: «Чи вмієш ти плавати?»

4. Установіть відповідність між правилом пунктуації та прикладом. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Пряма мова перед словами автора 2. Вставне слово в реченні 3. Відокремлений додаток 4. Узагальнювальне слово перед однорідними членами	А. «Ой мені лишенько!» – жахнулася Катря. Б. А я не знаю нічого ніжного, окрім берези. В. Друже мій, не забувай рідного краю! Г. Там, кажуть, з гір усю країну видно. Д. Сине все: озера, річка, в синяві намоклий ліс.

5. Установіть відповідність між реченням і схемою його пунктуації. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. «Чи далеко до села?» – спитав дід. 2. «Доброго ранку, – сказав дід, – сьогодні гарна погода!» 3. «Не знаю...» – відповів учень. 4. Мати навчала: «Роби добро!»	А. «П!» – а. Б. «П...» – а. В. «П, – а, – П» Г. А: «П!» Д. «П?» – а.

6. Яке речення з прямою мовою оформлено без помилки? (2,5 б.)

А) «Куди ти йдеш?», – запитав дід.

Б) «Ти знаєш, що ти – людина? Ти знаєш про це чи ні?» – питав Василь Симоненко.

В) «Читайте уважно.» – сказав учитель.

Г) Бабуся запитала «Де ти був?»

Джерела:

- Українська мова (Тушніцка, Пилип) 10 клас (Пол), с. 173, 174
- Українська мова (Тушніцка, Пилип) 10 клас (Пол), с. 174
- Українська мова (Тушніцка, Пилип) 10 клас (Пол), с. 174, 175
- Українська мова (Тушніцка, Пилип) 10 клас (Пол), с. 175, 176
- Українська мова (Тушніцка, Пилип) 10 клас (Пол), с. 176, 177
- Українська мова (Тушніцка, Пилип) 10 клас (Пол), с. 177
- Українська мова (Тушніцка, Пилип) 10 клас (Пол), с. 177, 178
- Українська мова (Тушніцка, Пилип) 10 клас (Пол), с. 178, 179
- Українська мова (Тушніцка, Пилип) 10 клас (Пол), с. 179, 180
- Українська мова (Тушніцка, Пилип) 10 клас (Пол), с. 180, 181
- Українська мова (Тушніцка, Пилип) 10 клас (Пол), с. 181, 182
- Українська мова (Тушніцка, Пилип) 10 клас (Пол), с. 182, 183